

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
(ΨΕΒΕ)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ημερίδα

Ο Εκπαιδευτικός ως Πρόσωπο και Επαγγελματίας

18 Οκτωβρίου 2018

Μεγάλο Αμφιθέατρο της Παιδαγωγικής Σχολής, Φλώρινα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

Πληροφορίες/εγγραφές: www.pseve.org και www.nured.uowm.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελ.
Πρόσκληση - Θεματογραφία	3
Επιστημονική Επιτροπή	4
Οργανωτική Επιτροπή	4
Γραμματειακή και Τεχνική Υποστήριξη	4
Γενικές Πληροφορίες και Εγγραφή	5
Προσκεκλημένοι Ομιλητές και Συντονιστές Εργαστηρίων	7
Πρόγραμμα	8
Περιλήψεις	11
Κεντρικές Ομιλίες	11
Εργαστήρια	14

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ – ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας σε συνεργασία με την Ψυχολογική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος διοργανώνουν Ημερίδα με κεντρικό θέμα «*Ο Εκπαιδευτικός ως Πρόσωπο και Επαγγελματίας*». Η Ημερίδα θα πραγματοποιηθεί στη Φλώρινα στις 18 Οκτωβρίου 2018.

Οι εκπαιδευτικοί βιώνουν ποικίλα συναισθήματα, εξαιτίας της πολυπλοκότητας των ρόλων της επαγγελματικής ζωής τους, τα οποία έχουν άμεσες και μακροχρόνιες συνέπειες τόσο στην προσωπική ευζωία τους όσο και στα κίνητρα και στην επαγγελματική συμπεριφορά τους. Τα συναισθήματα, για παράδειγμα, που βιώνουν οι εκπαιδευτικοί στη διδασκαλία επηρεάζουν την παροχή πληροφοριών, την υποκειμενικά εκτιμώμενη ποιότητα της όλης εμπειρίας, τις γνωστικές διεργασίες, τα κίνητρα και τη ρύθμιση εσωτερικών και εξωτερικών διεργασιών. Οι συγκεκριμένες λειτουργίες εμπλέκονται στο διαπροσωπικό και ενδοπροσωπικό επίπεδο του εκπαιδευτικού. Η μελέτη των συναισθημάτων των εκπαιδευτικών είναι αναγκαία για να κατανοηθεί ο εκπαιδευτικός ως πρόσωπο και δρώντα επαγγελματία.

Από την άλλη, ενώ τα συναισθήματα του εκπαιδευτικού επηρεάζουν το γινώσκειν και τα πιστεύω του, συμβαίνει και η αντίστροφη σχέση, υποστηρίζοντας το μεταξύ τους σύνθετο και πολύπλοκο σχήμα αλληλεξάρτησης. Η συγκεκριμένη πολυπλοκότητα, μάλιστα, διαμορφώνεται και εκδηλώνεται σε κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο λειτουργούν δυναμικά πρόσωπο και ομάδα. Αποτιμήσεις για τον εαυτό, τον άλλο, το συμβάν και την κοινωνική συνθήκη και κατάσταση συμβάλλουν στη διαμόρφωση των συναισθημάτων. Ο προσδιορισμός των διαμορφωτικών παραγόντων των συναισθημάτων συμβάλλει στην πληρέστερη κατανόηση και επεξήγηση αυτών, και στην ανάπτυξη προγραμμάτων παρέμβασης με σκοπό τη βίωση θετικών και λειτουργικών συναισθημάτων από τους εκπαιδευτικούς.

Στόχος της Ημερίδας είναι η διάδοση της ψυχολογικής γνώσης σε θέματα που αφορούν τα συναισθήματα του εκπαιδευτικού και που έχουν

επιπτώσεις στην επαγγελματική και προσωπική τους ευζωία αλλά και στους μαθητές και στο γενικότερο σχολικό κλίμα.

Στο πλαίσιο της Ημερίδας θα παρουσιαστούν και συζητηθούν θέματα που προσελκύουν το ερευνητικό ενδιαφέρον και που συμβάλλουν στην προσωπική ευζωία και αποτελεσματική μάθηση. Επιπροσθέτως, στόχος των εργασιών της Ημερίδας είναι, με την υλοποίηση βιωματικών εργαστηρίων, να γίνει άσκηση στη διαχείριση των συναισθημάτων ώστε ο εκπαιδευτικός να επιτυγχάνει υψηλή λειτουργικότητα στο εργασιακό πλαίσιο.

Σας προσκαλούμε να συμμετάσχετε στις εργασίες της Ημερίδας, και αναμένουμε να σας καλωσορίσουμε στην Ημερίδα.

Επιστημονική Επιτροπή

Γεωργία Στεφάνου: Πρόεδρος

Ευαγγελία Καλεράντε

Ευθαλία Κωνσταντινίδου

Οργανωτική Επιτροπή

Γεωργία Στεφάνου: Πρόεδρος

Ευαγγελία Καλεράντε: Γραμματέας

Ευθαλία Κωνσταντινίδου: Ταμίας

Γραμματειακή και Τεχνική Υποστήριξη

Φωτεινή Τσώνη, και Αξιοποίηση της Εθελοντικής Συμμετοχής
Μεταπτυχιακών και Προπτυχιακών φοιτητών/τριών

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΗ

Τόπος και Χρόνος της Ημερίδας

Οι εργασίες της Ημερίδας θα πραγματοποιηθούν την Πέμπτη, ώρες 11.00 - 17.00, 18 Οκτωβρίου 2018 στο Μεγάλο Αμφιθέατρο και σε Αίθουσες διδασκαλίας της Παιδαγωγικής Σχολής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, 3ο χιλιόμετρο Φλώρινας – Νίκης, Φλώρινα.

Επίσημη Γλώσσα της Ημερίδας

Επίσημη γλώσσα των εργασιών της Ημερίδας είναι η Ελληνική.

Γραμματεία

Η Γραμματεία της Ημερίδας θα βρίσκεται στην Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας και θα λειτουργεί για εγγραφές την Πέμπτη 18/10/2018 από ώρα 9.00 έως ώρα 16.00.

Εγγραφή

Το κόστος εγγραφής είναι **8 Ευρώ (έως και 12 Οκτωβρίου 2018)**. Το κόστος εγγραφής από τις 13 Οκτωβρίου 2018 είναι 12 Ευρώ.

Τα τέλη εγγραφής περιλαμβάνουν τη συμμετοχή και την παρακολούθηση των εργασιών της Ημερίδας, την παραλαβή του Προγράμματος των Εργασιών, τον Καφέ, και τη Βεβαίωση Συμμετοχής η οποία θα δοθεί στους συμμετέχοντες με τη λήξη της Ημερίδας.

Η αίτηση εγγραφής και η πληρωμή θα γίνεται στο Γραφείο 103 της Παιδαγωγικής Σχολής της Φλώρινας, από τις **17-9-2018**, τις εξής ημέρες και ώρες: **Δευτέρα έως Πέμπτη, 3μμ έως 6μμ.**

Οι **αιτήσεις για εγγραφή** μπορούν να στέλνονται, από **17-9-2018**, με τη χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση e-mail: ftsoni@hotmail.com.

Πληροφορίες και Εγγραφή:

Ευθαλία Κωνσταντινίδου, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Π.Δ.Μ.
τηλ.: 2385055107, Email: ekonstantinidou@uowm.gr

Γεωργία Στεφάνου, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Π.Δ.Μ. τηλ.:
2385055107, Email: gstephanou@uowm.gr

ΚΤΕΛ & ΟΣΕ τηλέφωνα

ΚΤΕΛ: Στη Φλώρινα 2385024320, στη Θεσσαλονίκη 2310595418

ΟΣΕ: Στη Φλώρινα 2385022404, στη Θεσσαλονίκη 2310517517

ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟΙ ΟΜΙΛΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Γκαύρας Γεώργιος, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Δημητριάδου Αικατερίνη, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Ευκλείδη Αναστασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Κωνσταντινίδου Ευθαλία, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Λιθοξοΐδου Αγγελίνα, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Μεταλλίδου Παναγιώτα, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Στεφάνου Γεωργία, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Τσώνη Φωτεινή, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Πέμπτη 18 / 10 / 2018

9.00	Εγγραφές
11.00 – 11.30	Τελετή έναρξης – Χαιρετισμοί
11.30 – 13.00	Κεντρικές Ομιλίες
13.00 – 13.30	Διάλειμμα / Καφές
13.30 – 15.30	Παράλληλα Εργαστήρια
15.30 – 16.30	Παρουσίαση των Εργασιών των Εργαστηρίων
16.30 – 17.00	Λήξη

Πέμπτη 18/10/ 2018

- 9.00 **Εγγραφές**
- 11.00 - 11.30 **Τελετή έναρξης – χαιρετισμοί**
- 11.30 -13.00 **Κεντρικές Ομιλίες**
 Μεγάλο Αμφιθέατρο

Πρόεδρος: Γεωργία Στεφάνου

1. Αυτο-ρύθμιση και συναισθήματα σε εκπαιδευτικούς

*Αναστασία Ευκλείδη, Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης*

**2. Αξιοποιώντας την Κοινωνική Ψυχολογία του Λόγου στην
εκπαίδευση εκπαιδευτικών: Ένα παράδειγμα από τη μελέτη του
λόγου των συναισθημάτων στο σχολείο ως εργασιακό χώρο**

*Ευθαλία Κωνσταντινίδου, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών,
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας*

**3. Συναισθήματα εκπαιδευτικών: Μεθοδολογικός αναστοχασμός, και
μελλοντική έρευνα**

*Γεωργία Στεφάνου, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο
Δυτικής Μακεδονίας*

13.00 – 13.30 Διάλειμμα / Καφές

13.30 -15.30 Παράλληλα Εργαστήρια

Αίθουσες

1. Προαγωγή της αυτο-ρυθμιζόμενης μάθησης στο σχολικό πλαίσιο: Ο ρόλος των εκπαιδευτικών

A

Παναγιώτα Μεταλλίδου, Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

2. Προάγοντας τη διαπροσωπική επικοινωνία και τη συναισθηματική εμπειρία των εκπαιδευτικών

B

Γεωργία Στεφάνου, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

3. Επαγγελματική μάθηση των εκπαιδευτικών μέσω εφαρμογής προγράμματος επίλυσης συγκρούσεων στο σχολείο

Γ

Αγγελίνα Λιθοξοΐδου & Αικατερίνη Δημητριάδου, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

4. Στρατηγικές διαχείρισης προβλημάτων στο εργασιακό εκπαιδευτικό πλαίσιο

Δ

¹Φωτεινή Τσώνη & ² Γεώργιος Γκαύρας

¹Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

² Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

15.30 - 16.30 Παρουσίαση των Εργασιών των Εργαστηρίων Μεγάλο Αμφιθέατρο

Πρόεδρος: Παναγιώτα Μεταλλίδου

16.30- 17.00 Λήξη

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

Αυτο-ρύθμιση και συναισθήματα σε εκπαιδευτικούς

Αναστασία Ευκλείδη

Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Η έρευνα στην ψυχική κατάσταση και ευζωία των εκπαιδευτικών έχει αρκετά μακριά ιστορία αλλά η έρευνα στην αυτο-ρύθμιση (γνωστική και συναισθηματική) και συναισθήματα των εκπαιδευτικών είναι περιορισμένη και πολύ πρόσφατη. Στην ομιλία αυτή θα παρουσιάσω αρχικά ένα μοντέλο αυτο-ρύθμισης της μάθησης (Efklides, 2011) προκειμένου να δείξω ότι η αυτο-ρύθμιση είναι τόσο γνωστική/μεταγνωστική όσο και θυμική. Αυτο-ρύθμιση σημαίνει ότι το άτομο αυτόνομα αποφασίζει και δρα προκειμένου να πετύχει τους στόχους του. Η διεργασία αυτή επηρεάζεται από παράγοντες που αφορούν το ίδιο το άτομο (π.χ., τον εκπαιδευτικό) και τα χαρακτηριστικά προσωπικότητάς του όσο και το έργο που έχει να επιτελέσει και τις εξωτερικές συνθήκες που υφίστανται και επηρεάζουν το έργο (π.χ., τη διδασκαλία). Κατά την εκτέλεση του έργου του το άτομο παρακολουθεί μεταγνωστικά και ελέγχει τις γνωστικές του διεργασίες αλλά και τα κίνητρα και συναισθήματά του. Η ρύθμιση του συναισθήματος διευκολύνει την προσπάθεια κι εκτέλεση του έργου αλλά και την ψυχική υγεία του ατόμου. Σε αυτό το θεωρητικό μοντέλο τα συναισθήματα των εκπαιδευτικών στο σχολικό πλαίσιο γίνονται κατανοητά ως προϊόντα εξωτερικών παραγόντων, ανεξάρτητων από το επαγγελματικό περιβάλλον, αλλά και παραγόντων που έχουν σχέση με την εκτέλεση του έργου του (π.χ., συμπεριφορά μαθητών, γονέων, συναδέλφων, παιδαγωγικό κλίμα στο σχολείο, δυνατότητες επαγγελματικής εξέλιξης, κ.λπ.). Επίσης, παραγόντων προσωπικών που έχουν να κάνουν με την άσκηση του επαγγέλματος (π.χ., αυτο-αποτελεσματικότητα ως

δάσκαλος, γνώση του αντικειμένου, διδακτικές δεξιότητες, κίνητρα, ενδιαφέρον και δέσμευση προς το εκπαιδευτικό έργο, κ.λπ.) αλλά και την προσωπική ζωή (π.χ., σύγκρουση επαγγέλματος-οικογένειας). Τέλος, έχουν να κάνουν με την άσκηση του εκπαιδευτικού έργου μέσα στην τάξη την ώρα της διδασκαλίας αλλά και τις αντιδράσεις των μαθητών σε συγκεκριμένα έργα που αφορούν το μάθημα και τις απαιτήσεις του. Η πολυπλοκότητα των καταστάσεων που αντιμετωπίζει ο εκπαιδευτικός είναι μια πρόκληση για επιτυχή ρύθμιση και μακροχρόνια ικανοποίηση από το επάγγελμά του. Η κατανόηση των παραγόντων που επηρεάζουν τα συναισθήματα και τη ρύθμισή τους στους εκπαιδευτικούς απαιτεί συστηματική έρευνα αλλά και παρεμβάσεις για την ενίσχυση της επαγγελματικής αποτελεσματικότητας και ευζωίας τους.

**Αξιοποιώντας την Κοινωνική Ψυχολογία του Λόγου στην Εκπαίδευση
Εκπαιδευτικών: Ένα παράδειγμα από τη μελέτη του λόγου των
συναισθημάτων στο σχολείο ως εργασιακό χώρο**

Ευθαλία Κωνσταντινίδου

Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Σκοπός στην παρουσίαση αυτή είναι να διερευνηθούν οι δυνατότητες ενός εφαρμοσμένου ή πρακτικού σκεπτικού για την αξιοποίηση της κοινωνικής ψυχολογίας του λόγου στην εκπαίδευση εκπαιδευτικών. Το σκεπτικό αυτό είναι μια προσπάθεια συνδυασμού από οπτικές εκπαίδευσης εκπαιδευτικών ως «στοχαζόμενων επαγγελματιών», ως ενεργών συμμετεχόντων σε σχέσεις διαπροσωπικής αλληλεπίδρασης και ως μελών «κοινοτήτων πρακτικής», με βάση το ευρύτερο πλαίσιο της θεωρίας της κοινωνικής κατασκευής. Πιο συγκεκριμένα, η παρουσίαση επικεντρώνεται στην ανάλυση του λόγου των συναισθημάτων, και ιδιαίτερα των λογοδοτήσεων των εκπαιδευτικών σχετικά με τα συναισθήματά τους στο σχολείο ως εργασιακό χώρο. Από τη μια πλευρά, στο μικρο-επίπεδο, η μελέτη του λόγου των συναισθημάτων, όχι ως εσωτερικής εμπειρίας αλλά ως ρητορικού αποθέματος, προσφέρει τη δυνατότητα να αναδειχθούν τα κριτήρια αξιολόγησης και οι περίπλοκες σχέσεις ανάμεσα στα συναισθήματα, την κατασκευή της ηθικής τάξης πραγμάτων του σχολείου, και την επαγγελματική ταυτότητα των εκπαιδευτικών, όπως οι ίδιοι τα κατανοούν ως συμμετέχοντες στη

σχολική καθημερινότητα. Από την άλλη πλευρά, στο μακρο-επίπεδο, η μελέτη του λόγου των συναισθημάτων ως ιδεολογικού αποθέματος προσφέρει τη δυνατότητα να αναδειχθούν τα θεσμικά όρια που ρυθμίζουν την κατανόηση της ηθικής τάξης πραγμάτων του σχολείου με έναν τρόπο τόσο κοινότοπο για τους εκπαιδευτικούς ως καθημερινούς συμμετέχοντες που δύσκολα μπορούν να φανταστούν τη ζωή στο σχολείο αλλιώς.

Συναισθήματα εκπαιδευτικών: Μεθοδολογικός αναστοχασμός, και μελλοντική έρευνα

Γεωργία Στεφάνου

Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Η επαγγελματική ζωή του εκπαιδευτικού είναι σύνθετη και πολύπλοκη, και εκδηλώνεται με ποικίλους ρόλους. Λειτουργώντας στο δυναμικό εργασιακό πλαίσιο του σχολείου, ο εκπαιδευτικός καλείται να ρυθμίζει και να διαχειρίζεται γνωστικές, συναισθηματικές και διεργασίες κινήτρου. Στην παρούσα Εισήγηση συζητούνται τα συναισθήματα των εκπαιδευτικών τα οποία έχουν άμεσες και μακροχρόνιες συνέπειες τόσο στην προσωπική ευζωία τους όσο και στα κίνητρα και στην επαγγελματική συμπεριφορά τους. Συγκεκριμένα, αρχικώς, παρουσιάζεται κριτικά το μεθοδολογικό περίγραμμα διερεύνησης των συναισθημάτων των διδασκόντων, όσον αφορά, για παράδειγμα, τη θεωρητική οπτική των συναισθημάτων, και τον προσδιορισμό των ποικίλων καταστάσεων που συνδέονται με δυναμικά πλαισίου, προσώπου και ομάδας τα οποία διαφοροποιούν τα συναισθήματα μεταξύ τους. Ακολούθως, παρουσιάζονται εμπειρικά δεδομένα που αντανακλούν την υψηλή σπουδαιότητα των συναισθημάτων των εκπαιδευτικών για την προσωπική τους ταυτότητα και την επαγγελματική τους συμπεριφορά. Ομοίως, παρουσιάζονται αποτελέσματα ερευνών που αποσκοπούν στην πληρέστερη κατανόηση και επεξήγηση των συναισθημάτων των εκπαιδευτικών, μέσω της διερεύνησης του ρόλου κοινωνικο-γνωστικών παραγόντων, όπως αντιλαμβανόμενη ικανότητα επίλυσης προβλήματος, αυτο-αποτελεσματικότητα και αντιλαμβανόμενη αποτελεσματικότητα του σχολείου ως όλον, στη βίωση συναισθημάτων στο εργασιακό πλαίσιο του

σχολείου. Τέλος, διατυπώνονται σκέψεις μελλοντικής έρευνας και πρακτικών εφαρμογών.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Προαγωγή της αυτο-ρυθμιζόμενης μάθησης στο σχολικό πλαίσιο: Ο ρόλος των εκπαιδευτικών

Παναγιώτα Μεταλλίδου

Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Τις δύο τελευταίες δεκαετίες παρατηρείται έντονο και συνεχώς αυξανόμενο ενδιαφέρον για τη διερεύνηση των παραγόντων που συμβάλλουν στην αυτο-ρύθμιση της μάθησης, δηλαδή την παρακολούθηση και τον έλεγχο της μάθησης από το ίδιο το άτομο, ώστε να μεγιστοποιείται η επίτευξη των μαθησιακών του στόχων. Σύμφωνα με τα ερευνητικά δεδομένα, οι μαθητές/τριες που αυτο-ρυθμίζουν σε υψηλό βαθμό τη μάθησή τους χαρακτηρίζονται από πεποιθήσεις αυτο-αποτελεσματικότητας, αυτονομία, θετικά συναισθήματα και παρουσία υψηλών εσωτερικών κινήτρων. Επιπλέον, χαρακτηρίζονται από ενημερότητα των γνώσεων και των γνωστικών στρατηγικών που έχουν στη διάθεσή τους αλλά και από μεταγνωστικές δεξιότητες σχεδιασμού, παρακολούθησης, αυτο-καθοδήγησης, και αυτο-αξιολόγησης της δράσης τους σε όλα τα στάδια της μάθησης. Στο εργαστήριο θα παρουσιαστούν, πρώτον, τρόποι αξιολόγησης των δεξιοτήτων αυτο-ρύθμισης της μάθησης των μαθητών/τριών από την πλευρά των εκπαιδευτικών και, δεύτερον, οι βασικές αρχές σχεδιασμού εκπαιδευτικών παρεμβάσεων για την προαγωγή της αυτο-ρυθμιζόμενης μάθησης σε διαφορετικές βαθμίδες της εκπαίδευσης. Θα δοθεί έμφαση στη διδασκαλία στρατηγικής σκέψης με παραδείγματα αποτελεσματικής διδασκαλίας γνωστικών και μεταγνωστικών στρατηγικών αυτο-ρύθμισης της μάθησης καθώς και στη διδασκαλία στρατηγικών ρύθμισης του συναισθήματος.

Προάγοντας τη διαπροσωπική επικοινωνία και συναισθηματική εμπειρία των εκπαιδευτικών

Γεωργία Στεφάνου

Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Προσφάτως παρατηρείται ερευνητικό ενδιαφέρον μελέτης του εκπαιδευτικού ως δρώντος προσώπου και εργαζόμενου, ενώ, παραδοσιακά, η έρευνα εστίαζε στον εκπαιδευτικό από την οπτική του φορέα γνώσης και αρωγού του σπουδαστή. Σημαντικό ζητούμενο της πρόσφατης οπτικής αποτελούν οι διαπροσωπικές σχέσεις των εκπαιδευτικών, η ποιότητα των οποίων επηρεάζει αποφασιστικά την προσωπική τους ευζωία και την επαγγελματική τους συμπεριφορά. Κρίσιμοι παράγοντες της ποιότητας των διαπροσωπικών σχέσεων, και των επακόλουθων συναισθημάτων, είναι οι δεξιότητες επικοινωνίας και η ερμηνεία που κάνει το άτομο για τη συμπεριφορά του άλλου μέλους της σχέσης ή για τη σχέση καθαυτή. Σκοπός του εργαστηρίου είναι οι συμμετέχοντες να (α) προσδιορίζουν τα συστατικά στοιχεία των διαπροσωπικών τους σχέσεων που αναπτύσσουν στο εργασιακό τους περιβάλλον και να τα συνδέουν με τα συναισθήματά τους, (β) εφαρμόζουν σενάρια και τεχνικές, όπως την απόδοση αιτίων με αισιόδοξη προοπτική και τη θετική επαναπλαισίωση, που προάγουν τις διαπροσωπικές τους σχέσεις, και τα επακόλουθα συναισθήματά τους, και (γ) κατανοήσουν την υψηλή σπουδαιότητα των διαπροσωπικών τους σχέσεων για την προσωπική τους ψυχική υγεία και την επαγγελματική τους αποτελεσματικότητα. Επιδιώκεται, οι συμμετέχοντες, μέσω ενεργητικών διαδικασιών μάθησης και προσωπικού αναστοχασμού, να κατανοούν τις διαπροσωπικές τους σχέσεις συνθετικά όπου εμπλέκονται δυναμικά του εαυτού, του άλλου, της σχέσης καθαυτής και του εργασιακού πλαισίου.

Επαγγελματική μάθηση των εκπαιδευτικών μέσω εφαρμογής προγράμματος επίλυσης συγκρούσεων στο σχολείο

Αγγελίνα Λιθοξοΐδου & Αικατερίνη Δημητριάδου
*Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Δυτικής
Μακεδονίας*

Η εμφάνιση συγκρούσεων μεταξύ των μαθητών στο σχολικό περιβάλλον φαίνεται να δυσχεραίνει την εκπαιδευτική διαδικασία, ειδικότερα όταν αυτές κλιμακώνονται με την έκφραση μορφών βίας. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού μετατρέπεται συχνά σε ρόλο «διαιτητή», χωρίς πάντα να αποφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα, ενώ ταυτόχρονα ο παραγωγικός χρόνος στην τάξη αναλώνεται σε διαδικασίες επίλυσης των συγκρούσεων, που σε πολλές περιπτώσεις επιδεινώνονται εξαιτίας παρέμβασης των γονέων. Παρ' όλα αυτά, η επίλυση των συγκρούσεων στο σχολείο βάσει ενδεδειγμένων στρατηγικών που παραδίδει η διεθνής ερευνητική εμπειρία μπορεί να είναι επιτυχής: να εφοδιάζει τους μαθητές με σημαντικές ψυχοκοινωνικές δεξιότητες και ταυτόχρονα να ενισχύει την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών χάρη στη δημιουργία μιας επίγνωσης αυτο-αποτελεσματικότητας και την άντληση ικανοποίησης από την εργασιακή τους καθημερινότητα. Το βιωματικό εργαστήριο αποσκοπεί: (α) στην παρουσίαση Προγραμμάτων Επίλυσης Συγκρούσεων στο σχολείο (μορφές, μέθοδοι, όρια) και (β) στην ανάδειξη διδακτικών προσεγγίσεων και επικοινωνιακών τεχνικών που ευνοούν την εφαρμογή τέτοιων Προγραμμάτων στη σύγχρονη τάξη. Αξιοποιώντας υποθετικά σενάρια και εφαρμογές συνεργατικής μάθησης και με αφορμή την προσωπική εμπειρία των συμμετεχόντων, το εργαστήριο αναμένεται να δημιουργήσει ένα πεδίο προσέγγισης και κατανόησης των 'ήπιων δεξιοτήτων' (soft skills) που θεωρούνται σημαντικές για την επίλυση των σχολικών συγκρούσεων, με έμφαση στα εκπαιδευτικά οφέλη που προκύπτουν από τη διαδικασία αυτή.

Στρατηγικές διαχείρισης προβλημάτων στο εργασιακό εκπαιδευτικό πλαίσιο

¹Φωτεινή Τσώνη & ² Γεώργιος Γκαύρας

¹Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Δυτικής
Μακεδονίας

² Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Η αποτελεσματική διαχείριση των προβληματικών καταστάσεων στο δυναμικό μαθησιακό πλαίσιο αποτελεί βασικό συστατικό της υψηλής λειτουργικότητας των συμμετεχόντων σε αυτό, των μαθητών και των εκπαιδευτικών. Τα τελευταία χρόνια το ερευνητικό ενδιαφέρον προσανατολίζεται στη μελέτη στρατηγικών διαχείρισης οι οποίες είναι ενσυνείδητες και εκούσιες προσπάθειες ρύθμισης του συναισθήματος, των γνωστικών λειτουργιών, της συμπεριφοράς και του περιβάλλοντος, ως αντίδραση σε στρεσογόνα γεγονότα. Σκοπός του εργαστηρίου είναι οι συμμετέχοντες να: (α) αναγνωρίζουν και προσδιορίζουν τις στρατηγικές διαχείρισης που αναπτύσσουν όταν ανακύπτει κάποιο στρεσογόνο γεγονός εντός ή εκτός του πλαισίου της σχολικής τάξης, (β) διακρίνουν τις στρατηγικές διαχείρισης σε προσαρμοστικές και μη προσαρμοστικές, και να κατανοήσουν την υψηλή σημασία της χρήσης προσαρμοστικών στρατηγικών διαχείρισης των προβληματικών καταστάσεων τόσο στην αποτελεσματικότητά τους ως επαγγελματίες όσο και στην προσωπική τους ευζωΐα και (γ) εφαρμόζουν προσαρμοστικές στρατηγικές διαχείρισης, προάγοντας τα θετικά συναισθήματα. Αξιοποιώντας τη διμερή διάκριση των Zuckerman και Gagne (2003), σε συνδυασμό με υποθετικά σενάρια και την προσωπική εμπειρία των συμμετεχόντων, θα συζητηθούν οι στρατηγικές διαχείρισης προβλημάτων, και θα διακριθούν σε προσαρμοστικές-επιθυμητές και μη προσαρμοστικές-μη επιθυμητές. Μέσω των διεργασιών ενεργητικής μάθησης, με αξιοποίηση του προσωπικού αναστοχασμού και της δυναμικής της μικρής ομάδας και της ολομέλειας, αναμένεται να αποτελέσουν οι προσαρμοστικές στρατηγικές διαχείρισης ερέθισμα καλλιέργειας θετικής εμπειρίας στο εργασιακό εκπαιδευτικό πλαίσιο.